

Recapituliez acești ani ai vieții mele — de la învățămîntul gratuit la bursa care mi-a asigurat minunate condiții de studiu în Institutul de teatru, la repartizarea imediată într-un teatru de stat, pînă la posibilitatea de a face parte din colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale“ din București și a juca pe prima scenă a țării — și îmi dau seama că unui tînăr îi sînt oferite astăzi toate posibilitățile de a munci și a fi de folos semenilor săi. Și toate acestea se datoresc partidului, căilor pe care partidul le deschide oricărui tînăr atunci cînd pășește în viață.

Recitesc adesea amintirile și biografiile marilor noștri artiști. Din toate aceste victii am desprins că ei au avut de luptat nu numai cu greutatea de a-și perfecționa mijloacele de expresie artistică, ci mai ales cu mizeria, cu opacitatea burghezicii și cu lipsa ei de înțelegere pentru artă.

Cît de diferită este viața noastră, a actorilor de azi, și cu cît mai mare este răspunderea față de profesiunea pe care am ales-o! Răspundem încrederii acordate de partid, prin muncă fără preget spre continua înflorire a artei în țara noastră, Republica Socialistă România.

Eugenia Dragomirescu

GENERAȚIA MEA

Dacă astăzi mi s-ar cere să-mi alcătuiesc autobiografia, aș arăta că cel mai important moment al vieții mele îl constituie sprijinul, educația pe care mi-a dat-o partidul să ajung aici, la calitatea de artist-cetățean. Conștiința, bucuriile toate, izbînzile toate, i le datorez lui. El m-a învățat cum să muncesc, cui să mă adresez, ce să-mi doresc.

Eroii pe care mi i-a oferit prin intermediul dramaturgiei noastre noi nu mi-au dat numai satisfacțiile succesului, ci au contribuit chiar la formarea mea omenească și artistică, la maturizarea firească a actorului din mine.

Debutul mi l-am făcut pe scena Teatrului Național din Iași. Apoi, începînd cu *Nepoții gornistului*, am debutat pe o scenă bucureșteană, după care am întruchipat eroii din dramaturgia lui Davidoglu, Lovinescu etc. Mult mai recent, rolul din *Ștafeta nevăzută* de Paul Everac, ultima piesă românească de actualitate în care am jucat, mi-a adus bucuria întîlnirii cu oamenii noi, stîlpi ai realizării vieții noastre de azi. În *Nepoții gornistului*, eroii mei (Pintea și Cristea Dorobanțu) luptau pentru realizarea visului de veacuri al poporului nostru, împlinit numai de clasa muncitoare, condusă de Partidul nostru Comunist. Inginerul Dobrian (*Ștafeta nevăzută*), eroul meu, luptă pentru puritatea ideilor comuniste, pentru adevărul nostru socialist. Ca să-i înțeleg pe acești eroi, tot de la partid am primit îndrumări, forță, discernămint.

Spiritul de partid, responsabilitatea civică, pasiunea creatoare ne conduc pe noi tinerii actori și în compunerea unor roluri din dramaturgia universală, clasică și modernă. Indiferent de ce rol interpretez, din ce epocă, simt nevoia de a-l gîndi, de a-l înfățișa în coordonatele sale artistice, cu ochii creatorului contemporan. Privesc în jur, la colegii mei, ieri în bancă alături de mine, în școală, azi interpretînd la rampă marile roluri ale teatrului, străduindu-se să fie „voci ale conștiinței umane“. Sînt fericit că am alături de mine actori fruntași, colegi de generație crescuți în spiritul unei arte active, combative.

Cu ocazia sărbătoririi a 45 de ani de la înființarea partidului, gândurile mele recunoscătoare, strădaniile mele de artist și cetățean le închin lui. Nu știu dacă modesta mea muncă de actor va putea dovedi recunoștința și dragostea pe care o simt acum la al 45-lea an al partidului nostru părinte.

Emanoil Petruț

ROLURI, OAMENI, LOCURI

Spre sfârșitul lui martie mă aflu la Cluj, în orașul copilăriei mele. Jucam „în reprezentatie“, în cadrul colectivului clujean. După spectacol, drumul de la cabina trecea prin scenă. M-am oprit o clipă în fața somptuoasei săli goale — și cu ochii închiși m-am revăzut într-un colț al balconului, elev emoționat, vrăjit de chemarea teatrului.

Cît de mult doream, visam să fiu actor, să transmit din scenă ceva din sufletul, din gândurile mele, să emoționez sau să înveslesc publicul. Visul meu s-a împlinit. Absolvind liceul, am reușit la Institutul de artă teatrală și cinematografică din București. N-au trecut mulți ani și iată că azi, actor fiind, îmi pot permite un mic bilanț: de la Peer Gynt, debutul meu, la Orin — tragicul personaj al lui O'Neill (cel mai recent rol pe scena Naționalului), cite roluri frumoase, mari, complexe am avut prilejul să le studiez, încercînd, pe măsura posibilităților mele, să le duc la capăt, să le dau viață!

În acest bilanț, n-aș vrea să menționez numai rolurile jucate; ci locurile, oamenii pe care i-am cunoscut și care au contribuit și contribuie la formarea mea ca artist-cetățean.

Institutul, profesorii — nu doar dascăli ai profesiei, ci îndrumători ai conștiinței socialiste —, apoi tînărul și entuziastul colectiv al teatrului din Piatra Neamț, la inaugurarea căruia am adus și eu modesta mea contribuție, și, în sfîrșit, evenimentul pe care l-am considerat miraculos, intrarea în colectivul primei scene a țării (vis cu timiditate nutrit de la balconul Teatrului Național din Cluj).

Aud pe colegii mei mai vîrstnici — maeștri ai scenei românești — povestind drumul lor, anii grei ai începutului, nesfîrșita figurație în nenumărate trupe, pribegia de pe o scenă pe alta...

Drumul meu e scurt și pare uimitor de simplu. Sint conștient că acest „miracol“ — împlinirea visului meu — n-ar fi fost posibil fără grija partidului nostru, pe care eu — ca întreaga mea generație — am simțit-o și o simțim clipă de clipă. Să-mi fie permis să amintesc doar cîteva din marile și frumoasele roluri încredințate: Alexei din *Tragedia optimistă*, Iulius Fucik, Ribakov din *Orologiul Kremlinului*, Richard din *Discipolul diavolului*, Val Xavier din *Orfeu în infern*, Mortimer din *Maria Stuart*, Rodolpho din *Uedere de pe pod*, Lennie din *Oameni și șoareci* — ca să nu omit rolurile mici sau mari din dramaturgia noastră originală. De pildă: Toma din *Moartea unui artist*, inginerul Sorescu din *Ștafeta nevăzută* și oțelarul Petre Orșă din filmul românesc „Aproape de soare“.

Lunile trăite în cetatea oțelului — Hunedoara —, prietenii trainice închegate acolo mi-au dat o mai deplină imagine a vieții noastre socialiste și a sensului ei fundamental: munca.

Aș putea să uit vreodată diploma de oțelar, pe care, în chip simbolic, am primit-o din mîna Eroului Muncii Socialiste, oțelarul Ștefan Tripsa? Ea a însemnat și înseamnă pentru mine prețuirea acordată de muncitorii hunedoreni muncii mele, nu de actor, ci de tovarăș al lor, de tînăr comunist, care muncește cot la cot cu ei.